

PODSJETNIK ZA BIRAČE NA IZBORNI DAN**O biračkom mjestu i biračkom odboru**

Biračko mjesto mora biti uređeno na način da se osigura tajnost glasanja. Na biračkom mjestu izvješena je zbirna lista s imenima kandidata. Birališta se otvaraju u 7, a zatvaraju u 19 sati. Biračima koji se zateknu na biralištu u 19 sati, birački odbor dužan je omogućiti glasanje.

Birački odbor osigurava pravilnost i tajnost glasanja te zbraja rezultate glasanja na biračkom mjestu. Predsjednik biračkog odbora, kao i njegov zamjenik, odgovorni su za red i mir na biračkom mjestu.

O glasanju

Nakon dolaska na biračko mjesto, birač se identificira biračkom odboru osobnom iskaznicom, putovnicom ili vozačkom dozvolom. Nakon evidentiranja u Izvodu iz popisa birača, izdaje mu se glasački listić. **U izvatku iz popisa birača nalaze se samo birači s važećom osobnom iskaznicom.** Glasanje se obavlja osobno, zaokruživanjem rednog/rednih brojeva ispred imena kandidata. **Glasič može glasati za onoliko kandidata koliko ih se bira. Primjerice, ako se biraju članovi**

vijeća nacionalne manjine na razini općine, birač ima pravo glasati za najviše 10 kandidata. Ispunjeni glasački listić ubacuje se u glasačku kutiju na kojoj se nalazi zalijepljen isti onakav listić kakav se u nju ubacuje. Članovi biračkog odbora dužni su upoznati birače s načinom glasanja.

O kršenju izbornih pravila

Nitko ne smije glasati u ime druge osobe ili glasati više od jednom.

Utjecanje na birača da glasa za ili protiv određenog kandidata ili da uopće ne glasa kažnjivo je novčanom kaznom ili kaznom zatvora do 1 godine.

Uništavanje, prikrivanje, oštećenje ili neovlašteno odnošenje isprave o izborima ili glasanju, ili predmeta koji služi za izbor ili glasanje kažnjivo je novčanom kaznom ili kaznom zatvora do 1 godine.

Dodavanje, oduzimanje, brisanje glasova ili na drugi način krivotvorenje ishoda izbora ili glasanja kažnjivo je kaznom zatvora od 3 mjeseca do tri godine.

Želite li saznati više o izborima i pravnim propisima koji sadrže odredbe o vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina?

www.izbori.hr | www.uprava.hr | www.savjet.nacionalne-manjine.info | www.nn.hr
www.gong.hr | facebook.com/gong.hr | twitter.com/gong_hr

Trg bana J. Jelačića 15/IV, 10000 Zagreb
 Telefon: +385 (0)1 4825-444, Telefax: +385 (0)1 4825-445
 e-mail: gong@gong.hr, www.gong.hr

Ovaj projekt se provodi uz potporu Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

VODIČ KROZ IZBORE

ZA VIJEĆA I PREDSTAVNIKE NACIONALNIH MANJINA

31. 5. 2015.

Pravo glasa na ovim izborima imaju građani – pripadnici onih nacionalnih manjina za čija su vijeća i predstavnike izbori raspisani. Birači moraju imati prebivalište u onoj općini, gradu i županiji u kojoj se provode izbori.

Koliko se vijeća i predstavnika bira u kojim općinama, gradovima i županijama te kojih nacionalnih manjina piše u odlukama o raspisivanju izbora (www.izbori.hr, www.gong.hr).

✗ Zašto se održavaju izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina?

Zato što se Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, s ciljem sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima, pripadnicima nacionalnih manjina jamči pravo na izbor svojih predstavnika i vijeća, koja će promicati i štiti njihove interese na lokalnom nivou te sudjelovati u radu Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi Republike Hrvatske.

✗ Što su vijeća nacionalnih manjina?

Vijeća nacionalnih manjina su neprofitne pravne osobe koje čine izabrani predstavnici nacionalnih manjina s područja jedinice lokalne (gradovi i općine) ili područne (regionalne) samouprave (županije). Vijeće pojedine nacionalne manjine u općini broji 10, u gradovima 15, a u županijama 25 članova.

U onim općinama, gradovima i županijama na čijem području pripadnici pojedine nacionalne manjine sudjeluju s najmanje 1,5% u ukupnom stanovništvu, ili u općinama i gradovima na čijem području živi više od 200 pripadnika pojedine nacionalne manjine, te u županijama na čijem području živi više od 500 pripadnika nacionalne manjine, pripadnici tih nacionalnih manjina mogu izabrati svoje vijeće nacionalne manjine.

✗ U kojim se slučajevima bira samo predstavnik nacionalne manjine?

Predstavnik nacionalne manjine bira se kad u pojedinoj općini, gradu i županiji nisu ostvareni navedeni uvjeti za formiranje vijeća, ali je broj pripadnika pojedine nacionalne manjine veći od 100.

✗ Koja su prava vijeća i predstavnika nacionalnih manjina?

Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina na razini općine, grada i županije imaju pravo:

- predlagati tijelima općine, grada i županije mjere za unaprijeđivanje položaja nacionalne manjine u državi ili na nekom njenom području, uključujući davanje prijedloga općih akata tijelima koja ih donose, a kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu;
- isticati kandidate za dužnosti u tijelima državne uprave i tijelima općina, gradova i županija;
- biti obaviješteni o svakom pitanju o kome će raspravljati radna tijela predstavničkog tijela općine, grada i županije, a tiče se položaja nacionalne manjine;

- davati mišljenja i prijedloge na programe radijskih i televizijskih postaja na lokalnoj i regionalnoj razini namijenjene nacionalnim manjinama ili na programe koji se odnose na manjinska pitanja.

Općine, gradovi i županije dužne su od vijeća i predstavnika zatražiti mišljenje i prijedloge o aktima kojima se uređuju prava i slobode nacionalnih manjina.

✗ Kako se financira rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina?

Općine, gradovi i županije trebaju osigurati sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova za njihove potrebe, a mogu osigurati i sredstva za provođenje određenih aktivnosti utvrđenih programom rada vijeća nacionalne manjine.

Sredstva za ostvarivanje određenih programa vijeća nacionalnih manjina mogu se osigurati i u državnom proračunu Republike Hrvatske preko Savjeta za nacionalne manjine kao institucije za ostvarivanje i zaštitu prava nacionalnih manjina na državnoj razini.

Vijeća nacionalnih manjina sredstva za financiranje mogu ostvariti i putem donacija, poklona, nasljedstva i sl. Predstavnici i članovi vijeća nacionalne manjine svoje dužnosti obavljaju, u pravilu, na dobrovoljnoj osnovi iako mogu dobivati i naknadu za svoj rad, ovisno o dostupnim sredstvima i odluci općine, grada i županije.

IZBORI

✗ Tko predlaže kandidate za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina?

Kandidate za članove vijeća nacionalnih manjina i kandidate za predstavnike nacionalnih manjina mogu predlagati udruge nacionalnih manjina ili najmanje 20 registriranih birača pripadnika nacionalne manjine s područja općine, odnosno 30 s područja grada i 50 s područja županije.

Predlagatelj može predložiti najviše onoliko kandidata koliko se članova bira.

Prijedlozi kandidata podnose se izbornom povjerenstvu općine, grada i županije u kojoj se biraju članovi vijeća, odnosno predstavnici nacionalne manjine. Prijedlog mora biti dostavljen (prisjeti) u roku 12 dana od dana raspisivanja izbora dakle **do 12. svibnja 2015. do 24 sata.**

Nadležno izborno povjerenstvo sastavlja i u javnim glasilima objavljuje liste s imenima pravovaljano predloženih kandidata prema abecednom redu prezimena, a krajnji rok za objavu je **do 14. svibnja 2015. do 24 sata.**

✗ Koliko se bira članova vijeća nacionalnih manjina?

U vijeća nacionalnih manjina općine bira se 10, grada 15, a županije 25 članova pripadnika pojedine nacionalne manjine.

✗ U kojem roku i gdje se mogu provjeriti podaci u popisima birača?

Svaki građanin ima pravo pregledati svoj upis u popis birača, kao i podatak o nacionalnosti, tražiti njegovu dopunu ili ispravak tijekom cijele godine, a u vrijeme izbora najkasnije 10 dana prije izbornoga dana. Zahtjev za upis, dopunu ili ispravak popisa birača podnosi se u nadležnim uredima za opću upravu **do srijede, 20. svibnja 2015.** Jedinu mjerodavni podatak o nacionalnosti birača je podatak koji je upisan u registar birača. Birači se na dan izbora ne mogu izjašnjavati o svojoj nacionalnoj pripadnosti osim onih koji nisu upisani u registar birača. Birači svoje podatke u popisima birača mogu provjeriti i na internetskim stranicama Ministarstva uprave: www.uprava.hr.

✗ Kako se određuju biračka mjesta?

Nadležno izborno povjerenstvo objavit će koja su biračka mjesta određena, s naznakom koji birači imaju pravo glasati na pojedinim mjestima, najkasnije 8 dana prije održavanja izbora, **do 22. svibnja 2015.**

✗ Koji je postupak izbora?

Članovi vijeća nacionalnih manjina i predstavnici nacionalnih manjina biraju se neposredno tajnim glasanjem na razdoblje od 4 godine.

Članovi vijeća određene nacionalne manjine biraju se za onu razinu samouprave za koju su izbori raspisani (općina, grad, županija) pa se tako u isto vrijeme može birati članove vijeća i/ili predstavnika određene manjine npr. i za grad i za županiju. Također, u isto vrijeme mogu se održavati izbori za veći broj vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na istoj razini (općine, grada, županije), ali za različite manjine. Naravno, pravo glasa za određeno vijeće ili predstavnika imaju samo pripadnici manjine na koju se vijeće ili predstavnik odnosi.

Na izbornu listu unose se svi valjano predloženi kandidati prema abecednom redu prezimena.

Za članove vijeća nacionalne manjine izabrani su kandidati

koji su dobili najveći broj glasova birača koji su glasali, ovisno o broju članova vijeća nacionalne manjine koji se bira u pojedinoj jedinici.

✗ Što je glasanje uz potvrdu?

U slučaju da birač koji udovoljava zakonskim uvjetima nije upisan u popis birača (primjerice, nema važeću osobnu iskaznicu), svoje pravo glasa na dan izbora može ostvariti glasanjem uz potvrdu koja se dobiva na dan izbora u nadležnom uredu za opću upravu.

✗ Koja su tijela nadležna za organizaciju i provedbu izbora?

Državno izborno povjerenstvo te županijska, gradska i općinska izborna povjerenstva. Informacije o provedbi izbora mogu se saznati izravno od tih izbornih povjerenstava (www.izbori.hr).

✗ Kako se i kad objavljuju rezultati izbora?

Rezultate izbora utvrđuje nadležno izborno povjerenstvo na temelju rezultata glasanja na svim biračkim mjestima u pojedinoj općini, gradu i županiji najkasnije **do 1. lipnja 2015. do 19 sati.**

Službeni rezultati objavit će se nakon što se riješe svi prigovori u vezi zaštite izbornih prava ili proteknu rokovi za njihovo podnošenje.

✗ Kako se rješavaju situacije kršenja izbornih pravila?

Prigovor radi kršenja izbornih pravila u postupku kandidiranja ili izbora nadležnom izbornom povjerenstvu mogu podnijeti kandidati, stranke, 100 birača ili 5 % birača izborne jedinice i to u roku od 48 sati od radnje na koju se stavlja prigovor. Najčešći primjeri kršenja su: nepoštovanje predizborne šutnje, glasanje bez identifikacijskih dokumenata, nepoštovanje tajnosti glasanja i slično.

Zaštita izbornog prava ostvaruje se, konačno, i podnošenjem žalbe Ustavnom sudu protiv rješenja izbornog povjerenstva o prigovoru u roku od 48 sati od primitka rješenja.

✗ Kako se osnivaju vijeća nacionalnih manjina?

Nakon izbora i konstituiranja, vijeća se osnivaju upisom u registar vijeća nacionalnih manjina kojeg vodi Ministarstvo uprave.